

Inhoud

Onstagfoto: Robin Utrecht/ANP

32

13

16

20

30

Gezichtsbedrog

Hoogspringende Masai, Zulu's met spe- ren, trotse Nuba – ze zijn de clichés van Afrika. In dit nummer hekelt de Britse journalist A.A. Gill de westerse obsessie met de Masai én het vermogen van deze bevolkingsgroep om daar economisch garen bij te spinnen. Fotograaf Nadine Hutton richt haar lens op de Zuid-Afrikaanse *white trash*, zoals arme blanken in dat land oneerbiedig genoemd worden. De Keniaanse schrijver Binyavanga Wainaina ageert tegen de westerse Afrika-journalistiek. Achter de uiterlijke schoonheid van Nieu-Bethesda, tenslotte, schuilt een bittere strijd tussen zwart en blank. Wie Afrika wil doorgronden, moet dieper graven. En dus ZAM lezen.

De redactie

- 8 **Essay – Nobele Wilden, een westerse droom** Waar komt de westerse obsessie met de Masai, de ultieme Nobele Wilden uit Afrika, toch vandaan?
- 13 **Geen visa voor Afrikanen** Afrikaanse professoren, kunstenaars en journalisten hebben steeds meer moeite om een visum voor Nederland te krijgen. De Nederlanders achter uitwisselingsprogramma's zijn wanhopig.
- 16 **Afrikaanse opera zoekt eigen gezicht** De opera over het leven van Zulu-prinses Magogo komt naar Nederland. Een stap op weg naar een eigen operastijl in Zuid-Afrika.
- 20 **Interview – De terugkeer van Allan Boesak** “De mensen herkennen zich niet meer in het ANC”, zegt Allan Boesak. De wegens fraude veroordeelde dominee, ooit populair strijder tegen apartheid, klaagt de Zuid-Afrikaanse regering aan.
- 30 **Profiel – Etienne van Heerden's liegfabriek** Meedogenloos ontleedt Etienne van Heerden in zijn romans de samenleving in Zuid-Afrika. Op het internet doorbreekt hij alle taboes.

- 19 **Angola** Een lesje Angolese zeden
- 23 **Column Chenjarai Hove** Het verdriet van Zimbabwe
- 24 **Nederland** Conny Braam - Weg uit de Lekstraat
- 26 **Uganda** Aidsbestrijding volgens Bush: totale onthouding
- 32 **In Beeld** Arme Afrikanen
- 37 **Zuid-Afrika** De onmacht van de oppositie
- 40 **Reizen** De woelige onderstroom van Nieu-Bethesda

RUBRIEKEN

- 4 **De Veranda** Eerste indrukken in de regio
- 29 **Column Prudence Mbewu** Een toffe peer
- 36 **Column Farid Esack** Botsing der huichelaars
- 38 **De Swakopmund Observer** Tegen de misleiding!
- 45 **De Markt** boeken, muziek, film, theater, agenda, aanbiedingen
- 52 **Kunst** Johannes Phokela - Chocola

Word abonnee van ZAM! Zie pagina 37

Intussen in Johannesburg

Wie in een ver en warm land woont, heeft veel vrienden. Ze melden zich veelvuldig – per mail, per Skype of, gewoon, aan de deur. “We blijven een week”, roepen ze enthousiast. En: “Je gaat toch wel mee naar Kaapstad?” Want wie in een ver land woont heeft altijd vakantie, denkt men vaak.

Ik klaag niet, je kunt ook in de vergetelheid raken en dat is veel erger. Maar de Bij Ons In Deventer Mensen (BOIDM) hangen me een beetje de keel uit. “Wordt de straat hier 's avonds afgesloten?” vragen ze eerst voorzichtig. Dan zeg ik beschroomd dat ik daar natuurlijk niet om gevraagd heb, maar dat het nu eenmaal zo was toen we het huis vonden. “Op die manier”, zeggen de BOIDM dan zuinig. Op mijn advies om geen dure dingen onder het open raam te leggen, reageert men kribbiger. Dan komt men met Deventer aanzetten. “Inbraken heb je overal”, voegt men mij toe. Ik durf al lang niet meer te zeggen dat men de was beter niet 's nachts buiten kan laten hangen, uit angst voor racist te worden uitgemaakt.

Dan gaan ze erop uit en begint mijn worsteling. Als zelfbenoemde voorzitter van de Johannesburg Fanclub, zwijg ik liever. Als zorgzame gastheer meen ik toch enig advies te moeten geven. Geen dure sieraden om je nek. Niet midden op straat uitgebreid op een plattegrond kijken. “Dat zal wel loslopen”, hoor ik dan. En dan zou ik wel willen schreeuwen: “Dit is geen Deventer! Dit is Johannesburg! En dus is er een kans dat je bovenop je beroving ook nog eens in een kofferbak wordt gegooid en naar een open veld gereden, waarna je een groepsverkrachting ondergaat!” Natuurlijk, een schromelijke overdrijving, maar waarom snapt men niet dat de werkelijkheid iets minder zwart-wit is?

bart.luirink@niza.nl